สมาคมวิจัยการตลาดแห่งประเทศไทย
Thailand Marketing Research Society

สิ่งที่เราคาดหวังจาก AI:
ปฏิกิริยาที่แตกต่างในแต่ละพื้นที่

Dave McCaughan
ผู้ก่อตั้งและนักเล่าเรื่อง BIBLIOSEXUAL
davidcmccaughan@gmail.com

ประเทศไทย ญี่ปุ่น และทั่วโลกมีความแตกต่างกันในหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นในเชิงวัฒนธรรม สังคม และความคาดหวังที่มีต่อ AI

เมื่อสองปีที่ผ่านมา CHAT GPT ได้สร้างปรากฏการณ์ที่ยิ่งใหญ่ขึ้นมา หลังจากหลายทศวรรษของการพัฒนาแพลตฟอร์มและ AI ทว่ากระแสความสนใจในครั้งนี้กลับทำให้หลายคนตระหนักถึงความสำคัญของ AI เป็นครั้งแรก และนับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา ผู้คน ธุรกิจ และรัฐบาลต่างก็อยู่ในสภาวะของการตื่นตัวอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับ AI แต่กระแสนี้เกิดขึ้นในลักษณะเดียวกันทั่วโลกหรือไม่

ในฐานะที่ผู้เขียนได้ใช้แพลตฟอร์มเฉพาะทางที่ขับเคลื่อนด้วย AI เพื่อดำเนินการวิจัยการตลาดมาเป็นเวลาเกือบทศวรรษ คนในวงการมักถามว่า “การปฏิวัติ AI” จะส่งผลต่อสังคมอย่างไร เมื่อไม่นานมานี้ องค์กรสองแห่งหนึ่งในญี่ปุ่นและอีกหนึ่งในไทย ได้ถามคำถามเดียวกันว่า “AI ถูกมองในประเทศของเราต่างจากประเทศอื่น ๆ อย่างไร?” เพื่อหาคำตอบ ผมจึงจัดทำการศึกษาง่าย ๆ โดยขอให้ AI ประเมิน AI เอง

ขั้นแรก ใช้ **Perplexity** (http://www.perplexity.ai/) เพื่อค้นหาว่าญี่ปุ่น ไทย และทั่วโลกมีปฏิกิริยาอย่างไรต่อการพัฒนา AI หากท่านยังไม่เคยใช้ Perplexity แพลตฟอร์มนี้ทำงานคล้าย GPT โดยการสรุปข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ บนอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีในการศึกษาเบื้องต้น

จากนั้นใช้แพลตฟอร์ม **Significance Systems** (http://significancesystems.com/) ซึ่งผู้เขียนใช้เป็นประจำ ใช้เพื่อศึกษาการเล่าเรื่องเกี่ยวกับ AI โดยใช้ภาษาท้องถิ่นของประเทศไทย ญี่ปุ่น และทั่วโลก (ภาษาอังกฤษสำหรับทั่วโลก) แพลตฟอร์มนี้จะค้นหาข้อมูลทั้งหมดบนอินเทอร์เน็ตในตลาดและภาที่กำหนด วิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด และนำเสนอวิธีที่ตลาดนั้นมองเห็นหัวข้อนี้ โดยแผนภาพทั้งห้าจะนำเสนอผลการศึกษา

AI: จากนวัตกรรมสู่ความยั่งยืน

แผนภาพที่ 1 อธิบายว่าการพูดถึง AI ในระดับสากลได้รับการมีส่วนร่วมอย่างไร หากมีการศึกษาในปี 2022 AI อาจถูกมองว่าเป็น “นวัตกรรมที่เปลี่ยนแปลง” ซ่งเปรียบเสมือนสิ่งที่เข้ามาเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของการนทนโดยสิ้นเชิง แต่ในปลายเดือนกันยายน 2024 โลกมองว่า AI เป็นสิ่งที่ยั่งยืน ซึ่งจะยังคง**สำคัญและไม่หายไป** แต่ไม่ได้น่าตื่นตาตื่นใจเหมือนก่อน ความแตกต่างที่เห็นได้ชัดคือ การเล่าเรื่องในญี่ปุ่นเริ่มมีแนวโน้มเป็น “ชั่วคราว” ซึ่งอาจสะท้อนว่าผู้คนเริ่มปรับตัวและไม่รู้สึกแปลกใจมากนัก

ปฏิกิริยาทั่วโลกต่อ AI: ความแตกแยกที่เพิ่มขึ้น

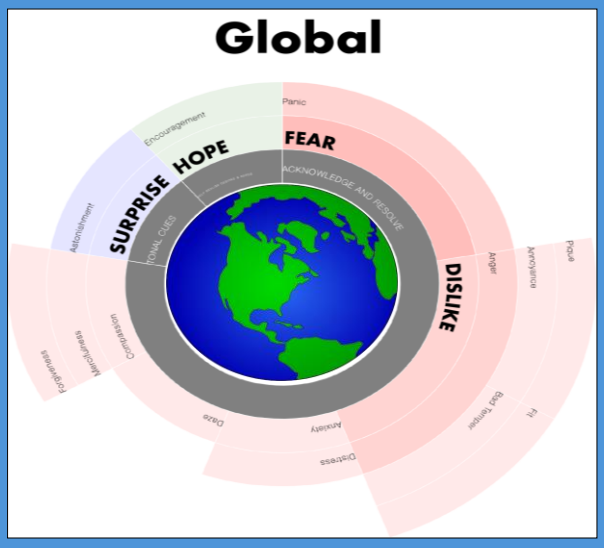

แผนภาพ ที่ 2 แสดงถึงอารมณ์ที่เกิดจากเนื้อหานับพันล้านชิ้นเกี่ยวกับ AI ที่แพลตฟอร์ม Significance Systems พบจากทั่วโลก (ในภาษาอังกฤษ) โดยส่วนใหญ่เป็นอารมณ์เชิงลบ สีโดยสีชมพูและสีแดงแทนอารมณ์เชิงลบ สีเขียวแทนความรู้สึกเชิงบวก ส่วนสีฟ้าและสีม่วงแสดงถึงโทนเสียงที่แสดงออก และอย่างที่เห็น **“ความกลัว”** และ **“ความไม่ชอบ”** เป็นปฏิกิริยาที่**โดดเด่น** มี “ความประหลาดใจ” อยู่มาก แต่ความรู้สึกเชิงบวก เช่น “ความหวัง” นั้นมีค่อนข้างน้อย เมื่อวิเคราะห์ลึกลงไปพบว่าความกังวลส่วนใหญ่มาจากการผลกระทบที่จะเกิดขึ้นโอกาสการทำงาน การเปลี่ยนแปลงทางสังคม และวิถีชีวิตในอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มคนรุ่นเก่า

ประเทศไทย: ความกระตือรือร้นและความกังวล

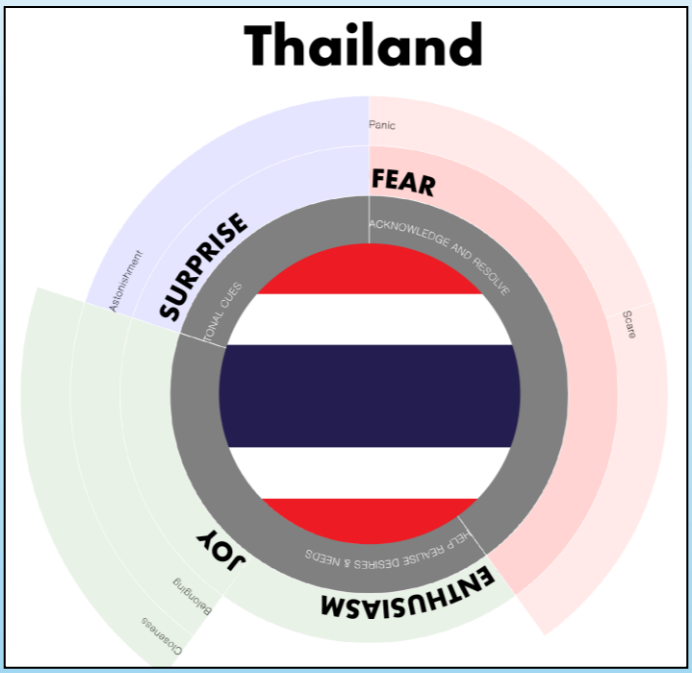

แผนภาพที่ 3 แสดงให้เห็นว่าประเทศไทยมี**มุมมองเชิงบวก**ต่อ AI มากกว่าในระดับโลก เนื้อหาเกี่ยวกับ AI ในภาษาไทยเน้นที่ “ความกระตือรือร้น” “ความสุข” และ “ความประหลาดใจ” โดยเฉพาะการที่ AI จะช่วยในด้านปัญหาสังคม การเติบโตทางเศรษฐกิจ และโอกาสส่วนบุคคล แม้ว่าจะมีความกังวลเกี่ยวกับความมั่นคงในการทำงาน แต่ก็ไม่มากเท่ากับที่พบในระดับโลก นอกจากนี้ ตลาดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ยังมองว่า AI เป็นโอกาสที่ช่วยให้เศรษฐกิจตามทันประเทศพัฒนา

สมาคมวิจัยการตลาดแห่งประเทศไทย
Thailand Marketing Research Society
Bibliosexual

ญี่ปุ่น: แนวทางที่ไม่กลัวเทคโนโลยี

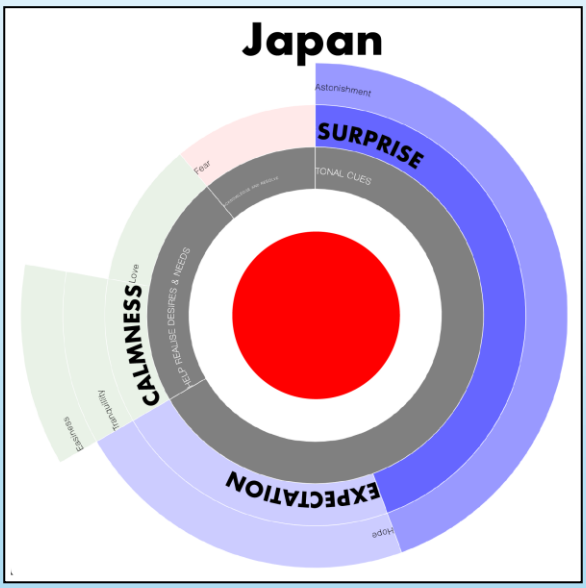

แผนภาพที่ 4 แสดงปฏิกิริยาที่แตกต่างจากญี่ปุ่น ซึ่งส่วนใหญ่เป็น **"ความประหลาดใจ"** และ **"ความคาดหวัง"** พร้อมกับ "ความสงบ" โดยมีปฏิกิริยาเชิงลบน้อยมาก ข้อมูลจากญี่ปุ่นมุ่งเน้นไปที่ผลกระทบของ AI ต่ออุตสาหกรรม หุ่นยนต์ และประสิทธิภาพ รวมถึงประเด็นทางสังคมขนาดใหญ่ เช่น การดูแลสุขภาพ ต่างจากตะวันตกที่เน้นผลกระทบต่อชีวิตประจำวันมากกว่า ความเข้าใจใน AI ของญี่ปุ่นอาจมีรากฐานมาจากแนวคิดที่มองว่าเทคโนโลยีเป็นคำตอบต่อปัญหาสังคมที่เกิดจากประชากรที่มีอายุเพิ่มขึ้นและแรงงานที่ลดลง รวมทั้งแนวทางการมองเทคโนโลยีที่แตกต่างระหว่างญี่ปุ่นและโลกตะวันตก

ความกังวลเกี่ยวกับ AI ในโลกตะวันตกนั้น ดูเหมือนจะสืบเนื่องมาจากประวัติศาสตร์ที่เต็มไปด้วยความวิตกเกี่ยวกับเทคโนโลยี เช่น กรณีของกลุ่ม Luddites ในยุคปฏิวัติอุตสาหกรรม หรือวรรณกรรมแนววิทยาศาสตร์ที่เริ่มต้นจาก "Frankenstein" ในการบรรยายครั้งล่าสุดเกี่ยวกับการยอมรับ AI ที่โตเกียว ผมได้อธิบายว่า ญี่ปุ่นมีประวัติศาสตร์ที่มองเทคโนโลยีว่าเป็น "ส่วนต่อขยายของมนุษย์" มากกว่าจะมองว่าเป็นภัยคุกคาม ซึ่งเป็นมุมมองที่แตกต่างจากโลกตะวันตก

TMRS สมาคมวิจัยการตลาดแห่งประเทศไทย Thailand Marketing Research Society
Bibliosexual

แนวโน้มของ AI

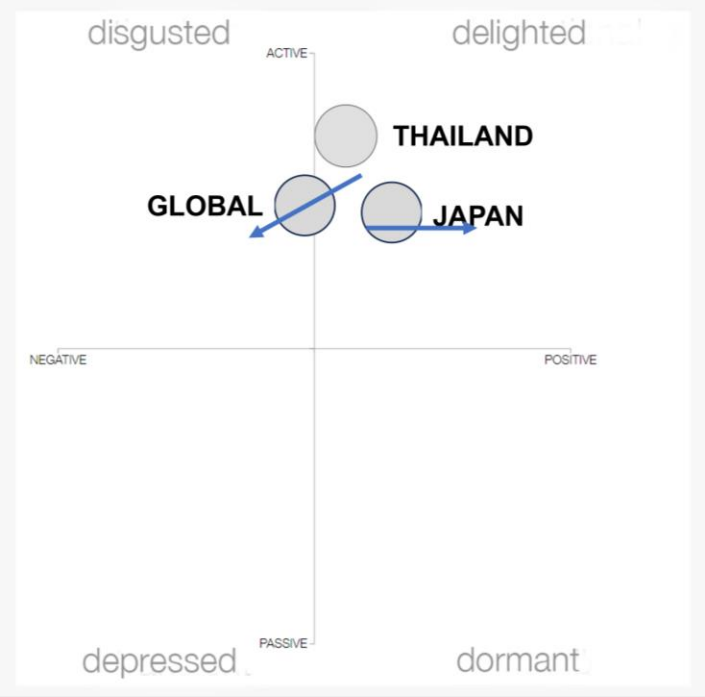

แผนภาพที่ 5 แสดงให้เห็นว่ามีการพูดถึงเกี่ยวกับ AI มีความเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่องในทุกตลาด โดยมีเนื้อหาใหม่ๆ เพิ่มขึ้นทุกวัน อย่างไรก็ตามความแตกต่างที่เกิดขึ้นคือ ในญี่ปุ่น AI ถูกมองในเชิงบวกและมีการเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่อง เช่นเดียวกับในประเทศไทย ในขณะที่ทั่วโลกความกังวลเกี่ยวกับ AI ยังคงเพิ่มขึ้นพร้อมกับทวีความรุนแรงขึ้น

ผมเชื่อว่าผู้อ่านทุกท่านย่อมมีมุมมองเกี่ยวกับ AI และอาจมีความเห็นที่แตกต่างกันไปตามบริบทของตลาดในประเทศของตนเอง หากท่านสนใจที่จะสำรวจเพิ่มเติมเกี่ยวกับ AI และการรับรู้ในตลาดของท่าน ผมยินดีที่จะช่วยวิเคราะห์และให้ข้อมูลเพิ่มเติม อย่างไรก็ตาม ควรตระหนักว่า เช่นเดียวกับหัวข้ออื่น ๆ การวิจัยตลาดมักจะเน้นหาความแตกต่าง และในโลกที่ความตระหนักรู้เกี่ยวกับ AI กำลังเติบโต ความแตกต่างเหล่านี้อาจมีมากกว่าที่เราคาดคิด

Dave McCaughan
ก่อตั้งและนักเล่าเรื่อง BIBLIOSEXUAL
davidcmccaughan@gmail.com